

Mittwoch, den 15. April

Die Stunde

Thema: Wo warst du? – zasady tworzenia czasu przeszłego Präteritum.

Drodzy uczniowie,

Na dzisiejszej lekcji poznamy zasady tworzenia czasu przeszłego **Präteritum**.

Präteritum to jeden z czasów niemieckich, dzięki któremu opowiesz o czymś z przeszłości. W języku polskim jest jeden czas przeszły, w języku niemieckim są dwa, czas przeszły Präteritum zwany też Imperfekt i czas przeszły Perfekt, który doskonale znacie.

Jeszcze jest czas zaprzyszły, ale o nim dużo, dużo później.

Na początek przypomnijcie sobie dwa czasowniki, które poznaliście w tym czasie. Są to haben i sein.

Są to czasowniki nieregularne. Odmianę „haben” i sein” w Präsens czyli w czasie teraźniejszym znacie. Odmianę w Präteritum zapisywaliśmy w zeszytach na początku roku. Ale dla zapominalskich:

Odmiana haben - mieć

ich hatte
du hattest
er/sie/es hatte
wir hatten
ihr hattet
sie/Sie hatten

Odmiana sein - być

ich war
du warst
er/sie/es war
wir waren
ihr wart
sie/Sie waren

Pamiętajcie 1i 3 osoba liczby pojedynczej są takie same.

A jak tworzymy czas przeszły Präteritum dla pozostałych czasowników?

Otwórzcie podręczniki na str. 13 – piosenka Rap der starken Verben. Znajdźcie , który czasownik w każdym wersie to czasownik w czasie przeszłym Präteritum?

Jeśli nie wiecie, otwórzcie swoje podręczniki na stronie 76, 77. Zwróćcie uwagę na tabelę nr 2. To są właśnie czasowniki w tym czasie. Wszystkie są mocne i nieregularne.

Np. fahren – fuhr – gefahren

fuhr – czas przeszły

Tych form trzeba nauczyć się na pamięć. Ale spokojnie. Powiem kiedy.

Otwórzcie teraz podręczniki na str. 33 zadanie E. Przeczytajcie zdania i wskaźcie czasowniki w czasie przeszłym Präteritum. Tam oprócz czasowników mocnych i nieregularnych pojawiają się czasowniki regularne np., machte, sammelte.

Jak tworzymy czas przeszły Präteritum dla czasowników regularnych?

Do tematu czasownika dodajemy **t** i odpowiednią końcówkę osobową. Co to jest temat czasownika?

Temat to, co zostaje po odcięciu „-n”/ „-en”

Bezokolicznik = Temat + -en/ -n

machen **mach** **en**

kochen **koch** **en**

Temat czasownika + **t** + końcówka osobowa

Osoba	Temat czasownika	Końcówka	Przykład
1. ich	mach-	-te	ich machte
2. du	mach-	-test	du machtest
3. er/sie/es	mach-	-te	er machte
1. wir	mach-	-ten	wir machten
2. ihr	mach-	-tet	ihr machtet
3. sie Sie)	mach-	-ten	sie machten

Jeśli temat czasownika kończy się na „t”, „d”, „m”, „n”, wtedy przed „t” wstawia się jeszcze literę „e” – inaczej trudno by było taki wyraz wymówić, np.

ich arbeit – ete

du arbeit – etest

er/sie/es arbeit – ete

Zwróćcie uwagę, że 1 i 2 osoba ilczby pojedynczej są takie same.

W przypadku czasowników nieregularnych też potrzebny Ci jest czasownik – a właściwie jego temat i odpowiednia końcówka.

Temat czasownika z Präteritum + końcówka osobowa

Ale w przypadku czasownika nieregularnego musisz najpierw wiedzieć, jak wygląda jego **temat w Präteritum**. Pomocna wam będzie tabelka z podręcznika str.76, 77 tabela 2.

Przykład:

gehen - **ging** - gegangen

ging to temat czasownika, do którego dodajemy odpowiednią końcówkę osobową i nie dodajemy już t, jak przy czasownikach regularnych.

Osoba	Temat czasownika	Końcówka	Przykład
1.ich	ging-	-	ich ging
2. du	ging-	-st	du gingst
3. er/sie/es	ging-	-	er ging
1. wir	ging-	-en	wir gingen
2. ihr	ging-	-t	ihr geht
3. sie/ Sie	ging-	-en	sie gingen

Czasowniki nieregularne w czasie przeszłym Präteritum dla 1 osoby ich i 3 osoby er/sie/es nie mają żadnych końcówek, sam temat wystarczy.

Na podstawie tych zasad, spróbujemy wykonać ćwiczenie E1 i E2 str. 49 oraz uzupełnimy tabelę z ćwiczenia E3, na koniec ćwiczenie E4 str. 50.

Proszę mi nie przysyłać żadnych ćwiczeń na maila.

Herzliche Grüße!

KR-F